

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **28 Temmuz 2017**
Sayı : **12493**

16309

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek tarafından **yazılı** olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98. maddesi ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince arz ederim.

Selin Sayek Böke

Doç. Dr. Selin Sayek Böke

İzmir Milletvekili

T.C. Hazine Müsteşarlığı'nın her yıl yapabileceği borçlanmanın limitini belirleyen 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un Borçlanma, İkras ve Garanti Limiti başlıklı 5. Maddesinde öngörülen hesaplama göre, 2017 yılı için borçlanma limiti 47,5 milyar TL düzeyinde bulunuyor. Aynı kanun, bu miktarın ancak yüzde 10 oranında artırılmasına imkân tanıyor.

Ancak Hazine Müsteşarlığı, 2017 yılının daha ilk 6 ayında 26,7 milyar lirası iç, 19,8 milyar lirası dış borçlanma ile toplamda 46,5 milyar lira borçlanmış, neredeyse yılsonu limitine ulaşmış durumda. Gelineen noktada, yasa değişikliğiyle yüzde 10'luk artırımın yapılması halinde bile, 2017 yılı için söz konusu borçlanma limiti ancak 52,2 milyar TL'ye yükselebilmektedir. Bu durumda bile, Hazine Müsteşarlığı'nın yılın geri kalanı için sadece 5.7 milyar TL'lik borçlanma hakkı kalmış bulunmaktadır. Bu gelişme nedeniyle artık Türkiye ekonomisinin, yasal olarak çerçevesi çizilmiş olan borçlanma limiti içinde kalamayacağı ve Hazine'nin borçlanma yapabilmesi için yasa değişikliği yaparak, limiti artırmanın zorunlu hale geldiği anlaşılmaktadır. Nitekim Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, önceki gün yaptığı açıklamada, "Biz yüzde 98 borç çevirme öngörmüştük fakat bütçe açığı gibi faktörlerden dolayı bu sene reel ekonomiyi desteklemek için birtakım tedbirler ortaya konuldu, bunların etkisiyle bu sene muhtemelen Bütçe Kanunu'nda öngördüğümüzden daha fazla borçlanacağız... Bugün itibarıyla net olarak borçlanma limiti içinde kalamayacağımız görünüyor" ifadelerini kullanmıştır.

Türkiye ekonomisinde, çerçevesi yasayla belirlenmiş olan borçlanma limiti, en son küresel krizin etkisiyle kanuna geçici madde eklenerek 2009 yılında 5 kat artırılmıştır. Söz konusu dönemin, dünyada yaşanan küresel krizin Türkiye ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerinin en güçlü şekilde yaşandığı dönem olduğu da hafızalardadır. Ne yazık ki, 2009 küresel kriz ortamından 8 yıl sonra bugün, Türkiye ekonomisinde bir kez daha borçlanmada limiti aşılmakta, yasal değişiklikle limit yükseltmek zorunda kalmaktadır.

16309

Bu bağlamda;

1. 2009 yılında borçlanma limitinin aşılması ve kanuna geçici madde eklenerek limitin artırılmasının ardından 8 yıl sonra bugün, yıllık borçlanma limiti neden aşılmıştır?
2. 2009'da yaşanan limit aşımının dünyayı etkisi altına alan küresel kriz nedeniyle yaşandığı dikkate alındığında, bugün 2017 yılının henüz daha ilk yarısı tamamlanmışken, borçlanma limitinin aşılmasını nasıl açıklıyorsunuz?
3. Borçlanma limitinin aşılması, dünyayı ve Türkiye'yi etkisi altına alan bir küresel kriz yaşanmadığına göre, Türkiye ekonomisinde yaşanan durum, bir "yönetememe krizi" değil midir?
4. Borçlanma limitinin yasa değişikliğiyle artırılmasının, ekonominin makroekonomik dengesine nasıl bir etki yapacağına ilişkin bir değerlendirme yaptınız mı? Olası olumsuz sonuçlara ilişkin bir çalışma ya da hazırlığınız var mı? Varsa böyle bir çalışmayı detaylarıyla kamuoyuyla paylaşmayı düşünüyor musunuz?